

Af Kai
Kjær-Hansen

Før søndagen

Den fraværendes nærvær

Fjerde søndag efter påske

Johannes kap. 16 vers
5-15:

Nu går jeg hen til ham, som har sendt mig, og ingen af jer spørger mig: Hvor går du hen? Men fordi jeg har talt dette til jer, har sorgen fyldt jeres hjer-

te. Dog, jeg siger jer sandheden: Det er gavnligt for jer, at jeg går bort. This hvis jeg ikke går bort, kommer Talsmanden ikke til jer, men når jeg går herfra, så vil jeg sende ham til jer. Og når han kommer, skal han overbevise verden om synd og om retfærdighed og om

dom, om synd: at de ikke tror på mig, om retfærdighed: at jeg går til Faderen, og I ser mig ikke længere, om dom: at denne verdens fyrste er dømt. Jeg har endnu meget at sige jer, men I kan ikke bære det nu. Men når han, sandhedens Ånd, kommer, skal han vejlede jer til hele

sandheden, thi han skal ikke tale af sig selv, men alt, hvad han hører, skal han tale, og det, der kommer, skal han forkynde jer. Han skal herliggøre mig, thi han skal tage af mit og forkynde jer det. Alt, hvad Faderen har, er mit, derfor sagde jeg, at han skal tage af mit og forkynde jer det.

Det var jo ikke første gang, Jesus den sidste aften, han var sammen med sine disciple, talte om sin egen død. Men hans tale om sin død blev ikke noget positivt for dem før efter det hele var overstået og Helligånden kommet.

Først siden så disciplene de positive konsekvenser af hans død. Men endnu mens han er iblandt dem, giver han dem i sit testamente nogle forjættelser, som ikke straks tager deres lamme bort, knuget som de er af sorg over at skulle miste ham, de havde sat deres liv på spil over for.

De, der skal leve videre, er lammet og knuget. Han, som skal dø, må trøste og pege på de mægtige perspektiver i hans fravær.

For selv om han er fraværende er han sine disciple til alle tider nærværende ved Helligånden, »talsmanden«, som er trøsteren og hjælperen.

Ja, netop som den fraværende kan han blive alle mennesker på alle steder lige nærværende.

Kun i tjeneste for denne pointe giver det mening at tale om, at Helligånden overgår Jesus. I sin person var Jesus jo begrænset. I sit liv på jorden var han kun på et geografisk sted af gangen. Af den grund var det begrænset, hvem og hvor mange han kunne møde.

Men anderledes bliver det, når Jesu testamente sættes i kraft og Helligånden virker. Og dette testamente lover kort og godt, at den fraværende Jesus intet sted er mig mere nærværende, end netop der, hvor jeg er.

Han er på et og samme tidspunkt så nær, som man kan være, hos alle sine grædende og alle sine leende, som samles i hans navn. Han bærer lovsangen, bekendelsen og bønnerne oppe, hvad enten de lyder i mere prangende kirkebygninger under vore himmelstrøg eller i jungelandsbyernes faldefærdige kirkehytter. Han er der i dåben, nadveren og prædiken, når de få eller mange samles. Og den ensom-

me, der som død for de mange, glemmer han heller ikke, når han eller hun hvisker på ham i sin ensomhed.

Jovist! Der er mægtige perspektiver forbundet med, at Jesus skulle blive den fraværende. For netop da kunne han blive os alle lige nærværende. Og dermed spare os fra de rejseudgifter, som det er forbundet med at skulle møde ham på hans helligsteder mange tusinde kilometer fra os og endnu flere tusinde kilometer fra mange andre.

Skønt han også er på de steder i Israel, er han nu ikke mere der, end han er på de steder, hvor vi er. Det er evangeliet i hans testamente.

At Helligånden er den fraværende Jesus, som er nærværende, betyder, at Helligånden og Jesus ikke kan spilles ud mod hinanden. Og hvis det alligevel sker, og der opstår et konkurrenceforhold mellem Helligånden og Jesus eller mellem Helligåndens aktualisering og Jesu ord, så er det os, der har kludret i det.

Når Helligånden vejleder til hele sandheden, gør han det nemlig ikke på tværs af Jesu ord, men med basis i åbenbaringsordet.

Jesus har i det mindste gjort sit til at understrege dette. Talsmanden taler ikke af sig selv. Han må selv høre, hvad Jesus siger. Han herliggør Jesus, ja, han tager af det, som hører Jesus til, og forkynnder så og aktualiserer.

I tre punkter opsummeres Talsmandens gerning.

Han skal overbevise om syndernes synd, vantroen. Denne vantro præciseres som ikke at tro på Jesus. De større og mindre fejlgreb kan vi ved fælles hjælp og en portion god vilje selv få styr på. Men at nå til erkendelse af, at grundsynden og grundskaden hos os er vores manglende tro på Jesus, ja, det må der Helligånd til.

Og det er synd for mennesker, dersom de ikke lader Helligånden vise sig den-

ne synd. For det er jo kun den, der har Sønnen, der har livet. Og den der ikke tror Sønnen — men bliver i sin synd — har ikke livet.

Og Helligånden skal overbevise om retfærdighed. Det er ikke helt let at udrede, hvad der ligger heri. Men den retfærdighed, der tales om, ses i forhold til, at Jesus går til Faderen og vel at mærke: bliver modtaget af Faderen.

At Gud modtager Jesus, er vel Guds blå stempel på, at Jesus i liv og død gjorde, hvad der var ret. Skønt han blev anklaget som troldmand og gudsbespøtter, viser Helligånden, at Jesus havde retten på sin side. For ellers ville han ikke nu være hos Faderen.

Og endelig skal Helligånden overbevise om dom: »at denne verdens fyrste er dømt«. Da Jesus blev klynget op som en forbyrder, og denne verdens fyrste synes at kunne triumfere over dette, skal det ikke mindre end Helligånd til at vise, at i Jesu nederlag fik denne verdens fyrste sit dødsstød.

Kun Helligånden kan overbevise om, at netop i sin død og opstandelse triumferede Jesus over død og Satan.

Paulus er vel inde på en nærbeslægtet tanke, når han taler om, at hvis »denne verdens herskere« havde kendt Guds visdom, »ville de ikke have korsfæstet herlighedens Herre« (1. Kor. 2,8).

Vantroen har til alle tider hæftet sig ved nederlaget. Fra oldkirkens dage findes en illustration hvor en ikke-kristen gør nar af en kristen. Man ser den korsfæstede afbilledet — og med et æselhoved. Illustrationen er påført ordene: »Alexamenos tilbeder sin Gud«.

Latterligt, ja, at tilbede en korsfæstet mand. Men i det nederlag vandt han over døden og er nu hos Faderen. Der er han på forskellig måde nu aktiv. Den fraværende melder nemlig ikke afbud, når han ønsker at have ham som den nærværende ved Helligånden.